

	Inf. osn.	Prez. osn.	Infinitiv	Prezent
Drugi razred	-vid-je-	-vid-ī// -vid-Ø-	vidjeti	vidīm/ vidē
Treći razred	-bjež-a-	-bjež-ī// -bjež-Ø-	bježati	bježīm/ bježē
Peta vrsta	kor. + suf. -a-	kor. + suf. -ā-		
Prvi razred	-kop-a-	-kop-ā// -kop-aj-	kòpati	kòpām/ kòpajū
Drugi razred	-uč-āva-	-uč-āvā// -uč-āva-	(pro)uč-ávati	proučāvām/ proučāvajū
Šesta vrsta	kor. + suf. -ov/a- // -ev/a-	kor. + suf. -u/je		
Prvi razred	-kup-ov/a-	-kup-u/jē// -kup- u/jØ-	kupòvati	kùpujēm/ kùpujū
	-bič-ev/a-	-bič-u/jē// -bič- u/jØ-	bičevati	bičujēm/ bičujū
Drugi razred	-manj-iv/a-	-manj-u/jē// -manj- -u/jØ-	(s)manjívati	smànjujēm/ smànjujū

Glagolski vid

205. Glagolski je vid sredstvo izražavanja svršenosti i nesvršenosti glagolske radnje, stanja ili zbivanja. Po njemu se glagoli dijele na **svršene (perfektivne)** i **nesvršene (imperfektivne)**.
206. Svršeni se glagoli mogu tvoriti od nesvršenih i nesvršeni od svršenih.
207. Svršeni se glagoli tvore od nesvršenih bilo zamjenom sufiksalnoga morfema osnove nesvršenih glagola bilo pridruživanjem prefiksalnoga morfema osnovi nesvršenih glagola.
208. Na prvi se način (zamjenom sufiksalnoga morfema osnove nesvršenih glagola) tvore svršeni glagoli poput *báciti* (zamjenom sufiksalnoga morfema -a- osnove nesvršenoga glagola *bàcati*), a na drugi svršeni glagoli poput *prègledati* (pridruživanjem prefiksalnoga morfema *pre-* osnovi nesvršenoga glagola *glèdati*).
209. Pri tvorbi nesvršenih glagola od svršenih zamjenom sufiksalnoga morfema osnove svršenih glagola rabe se morfemi -a-, -ava- i -iva-. Usp.: *preporúč-í-ti* > *preporúč-a-ti*, *prouč-í-ti* > *prouč-áva-ti* i *uključ-í-ti* > *uključ-íva-ti*.
210. Morfemi -a-, -ava- i -iva- glase i -ja-, -java- i -jiva- kad korijenski morfem ispred sufiksalnoga morfema -i- završava na suglasnike i skupove suglasnika: *b, d, f, l, m, n, p, s, t, v, z, sl, sn, zn, st, zd*. Tada *j* zahtijeva njihovu jotaciju: (*b*) *prispodòb-í-ti* > *prispodáblj-a-ti*, *sukòb-í-ti* > *sukoblj-áva-ti* i

udúb-í-ti se > *udublj-íva-ti*; (*d*) *prèdvid-je-ti* > *predviđ-a-ti*, *prilagòd-í-ti se* > *prilagođ-áva-ti se* i *ugràd-í-ti* > *ugrađ-íva-ti*; (*f*) *zašaráf-í-ti* > *zašarajlj-íva-ti*; (*l*) *pomòl-í-ti se* ('*pojavit* *sé*) > *pomálj-a-ti se*, *isèl-í-ti* > *iselj-áva-ti* i *ostàkl-í-ti* > *ostaklj-íva-ti*; (*m*) *pripitòm-í-ti* > *pripitomlj-áva-ti* i *namám-í-ti* > *namamlj-íva-ti*; (*n*) *začín-í-ti* > *začinj-a-ti*, *usìtn-í-ti* > *usitnj-áva-ti* i *zastrán-í-ti* > *zastranj-íva-ti*; (*p*) *skùp-í-ti* > *skuplj-a-ti*, *začèp-í-ti* > *začeplj-áva-ti* i *ishláp-í-ti* > *ishlaplj-íva-ti*; (*s*) *oglás-í-ti* > *oglaš-áva-ti* i *oglás-í-ti* > *oglaš-íva-ti*; (*t*) *obrát-í-ti se* > *òbrać-a-ti se*, *razgòlit-í-ti se* > *razgolić-áva-ti se* i *zàpamt-í-ti* > *zapamć-íva-ti*; (*v*) *pòzdrav-í-ti* > *pòzdravlj-a-ti*, *iskriv-í-ti* > *iskrivlj-áva-ti* i *ugláv-í-ti* > *uglavlj-íva-ti*; (*z*) *òpaz-í-ti* > *opáz-a-ti*, *súz-í-ti* > *suž-áva-ti* i *zaráz-í-ti se* > *zaraž-íva-ti se*; (*sl*) *izmisl-í-ti* > *izmišlj-a-ti*, *zapòsl-í-ti* > *zapošlj-áva-ti* i *zapòsl-í-ti* > *zapošlj-íva-ti*; (*sn*) *zakàsn-í-ti* > *zakašnj-áva-ti* i *razbjèsn-í-ti* > *razbješnj-íva-ti*; (*zn*) *isprázn-í-ti* > *ispražnj-áva-ti* i *isprázn-í-ti* > *ispražnj-íva-ti*; (*st*) *ukríst-í-ti* > *ukršť-a-ti*, *upropást-í-ti* > *upropašť-áva-ti* i *premòst-í-ti* > *premošć-íva-ti*; (*zd*) *ubrázd-í-ti* > *ubražđ-íva-ti*.

211. Jedino glagoli prvoga razreda prve vrste tvore nesvršeni oblik glagola sufikslnim morfemom -i-. Pritom im se samoglasnik korijenskoga morfema *e* mijenja u *o*: *prè-ves-Ø-ti* > *pre-vòd-í-ti*, *dò-nes-Ø-ti* > *do-nòs-í-ti* itd. (Takvi glagoli u suvremenoj razgovornoj komunikaciji rado prelaze u tvorbeni model tipa *poròd-í-ti* > *poráđ-a-ti*, pa glase (i) *prevádati*, *donášati* itd.)
212. Ima glagola koji su u jednome obliku i nesvršeni i svršeni, dakle su dvovidni. Tako npr.: *vèčerati*, *òbjedovati*, *dòručkovati*, *ručati*, *vidjeti*, *strádati* itd. Takvih glagola ima najviše među posuđenim glagolima na -ira-ti: *organizirati*, *sugerirati*, *dekorirati*, *ignorirati*, *aktualizirati*, *urbanizirati*, *shematizirati* itd. Njihova se nesvršenost, odnosno svršenost može prepoznati samo u kontekstu. Usp.: *On uvijek tako večera* (nesvrš.) i *Kad večeraš, dođi, pa ćemo porazgovarati* (svrš.). Da bi bili komunikacijski prozirniji, i oni znadu dobiti prefiksalne morfeme koji glagole čine svršenima: *povèčerati*, *poručati* itd. ili nesvršenima: *ručávati*, *razminirávati* itd.
213. Sufikslni morfem -(j)a- često zahtijeva duljenje prethodnoga sloga. Zato će *o* ispred njega postati *a* (dugo *o* daje *a*): *slòm-í-ti* > *slám-a-ti*, *uròn-í-ti* > *uránj-a-ti*, *poròd-í-ti* > *poráđ-a-ti* itd. To je razlog zašto će pri zamjeni sufiksalnoga morfema -a- u svršenoga glagola *pregledati* sufikslnim morfemom -a- u nesvršenom glagolu *pregledati* doći do razlike u naglasku jednoga i drugoga glagola: *prègledati* (svrš. gl.) i *preglédati* (nesvrš. gl.). (Danas se glagol *preglédati* sve češće zamjenjuje vidski prozirnijim glagolom *pregledávati*.)
214. U glagola prve vrste i u nekih glagola druge vrste (sa sufikslnim morfemom -nu-) morfem -a- te glasovi i skupovi glasova *i, e, je* i *ije* u korijensko-me morfemu izazivaju promjenu suglasnika *k, g, h* u *c, z, s*: (*is*)*tàk(Ø/nu)(ti)* > (*is*)*tic(a)(ti)*, (*iz*)*rek(Ø)(ti)* > (*iz*)*ric(a)(ti)*, (*is*)*tek(Ø)(ti)* > (*is*)*tjec(a)(ti)*, (*prè*)*sjek(Ø)(ti)* > (*pre*)*siječ(a)(ti)*, (*s*)*prèg(Ø/nu)(ti)* > (*s*)*préz(a)(ti)*, (*iz*)*dàh(nu)(ti)* > (*iz*)*dis(a)(ti)* i sl.

215. Promjenu *g* u *z* izaziva i suodnos sufiksalnoga morfema *-a-* s prethodnim samoglasnim *r*: (*is*)trg(Ø/nu)(*ti*) > (*is*)trz(*a*)(*ti*).
216. Sufiksalni se morfemi *-(j)a-*, *-(j)ava-* i *-(j)iva-* ponekad pojavljuju u istih glagola: *ukršt-i-ti* > *ukrš-t-a-ti*, *ukrš-t-áva-ti* i *ukršć-íva-ti*. U tome se slučaju *st*, kako vidimo, uz sufiksalni morfem *-ja-* jotacijom mijenja u *št*. Tako je najčešće i sa sufiksalmim morfemom *-java-*: *ukršťavati*, *iskorišťavati*, *upropašťavati*, *uvršťavati* itd. (Rijetki su oblici sa *šč* uz *-ja-* i *-java-* – usp. *pročišťcati* i *pročišťćavati*.) Jedino se uz sufiksalni morfem *-jiva-* pojavljuje samo *šč*: *ukršćivati*, *iskoriščivati*, *zamaščivati*, *upropaščivati* itd.
217. Budući da se na sufiksalmim morfemima *-(j)ava-* i *-(j)iva-* nalazi (na prve slogu) dugouzlazni naglasak, ispred njih su slogovi kratki, pa se *ije* kao refleks glasa *jat* u glagola prema kojima se tvore pretvara u *je* ili *e* (prema pravilu *Srje* > *Sre*): *primijéniti* > *primjenjívati*, *navijéstiti* > *navješćívati*, *onesvijéstiti* > *onesvyješćívati*, *uklijéštiti* > *uklješčívati*, *ucijéniti* > *ucjenjívati*, *oslijépiti* > *osljepljívati*, *docijépiti* > *docjepljívati*, *nalijépiti* > *naljepljívati*, *odijéliti* > *odjeljívati*, *pobijéditi* > *pobjeđívati*, *stijésniti* > *stješnjávati*, *užlijébiti* > *užljebljívati*, *istrijébiti* > *istrebljívati*, *otrijézniiti* > *otreznjívati*, *okrijépiti* > *okrepljívati*, *nastrijéliti* > *nastreljívati*, *zaprijéčiti* > *zaprečívati*, *potkrijépiti* > *potkrepljívati* itd. (Pravopisom su dopušteni i oblici *istrjebljívati*, *otržešnjívati*, *okrjepljívati*, *nastrjeljívati*, *zapriječívati*, *potkrjepljívati* itd.)
218. Glagoli prve i druge vrste ispred sufiksalmih morfema *-Ø-* i *-nu-* je produljuju u *ije*: *nádje(Ø/nu)(ti)* > *nadijév(a)(ti)*, (*raz*)ùmje(Ø)(*ti*) > (*raz*)umijév(*v*)(*a*)(*ti*), (*prò*)htje(Ø)(*ti*) > (*pro*)htijév(*v*)(*a*)(*ti*) (*v* je tu međusamoglasničko) itd.
219. To se događa i sa sufiksalmim morfemom *-je-* u glagola četvrte vrste tipa *sagòrjeti* i *zàstarjeti* koji se ne zamjenjuje sufiksalmim morfemima *-(j)a-*, *-(j)ava-* i *-(j)iva-*: *sagòrje(Ø)(ti)* > *sagorijév(v)(a)(ti)* i *zàstarje(Ø)(ti)* > *zastarijév(v)(a)(ti)*.
220. Isto je tako i sa *je* u korijenskome morfemu glagola četvrte vrste tipa *ispòvjediti*: *ispòvjed(i)(ti)* > *ispovijéd(a)(ti)*, *zapòvjed(i)(ti)* > *zapovijéd(a)(ti)*, *propòvjed(i)(t)* > *propovijéd(a)(ti)* itd.
221. U glagola složenih od *lètjeti* stvorenih sufiksalmim morfemom *-a-* *e* se u korijenskome morfemu mijenja u *ije*: *polèt(je)(ti)* > *polijét(a)(ti)*, *izlèt(je)(ti)* > *izlijét(a)(ti)* itd. Tako je i sa *e* i *i* u glagola složenih od *lèći/lègnuti* (*lèg(Ø/nu)(ti)*) i *liti* (*lì(Ø)(ti)*): *pòleg(Ø/nu)(ti)* > *polijég(a)(ti)* i *pòli(Ø)(ti)* > *polijév(a)(ti)*.
222. U nekih glagola druge vrste ispred sufiksalnoga morfema *-nu-* suglasnici (korijenskoga morfema) *d*, *k* (iza suglasnika *s*), *g* (iza suglasnika *z*), *t* i *b* ispadaju, ali se u nesvršenih glagola sa sufiksalmim morfemom *-a-* vraćaju: *prèki(nu)(ti)* (< *prèkid(nu)(ti)*) > *prekíd(a)(ti)*, *bríz(nu)(ti)* (< *brizg(nu)(ti)*) > *brizg(a)(ti)*, *stìs(nu)(ti)* (< *stìsk(nu)(ti)*) > *stìsk(a)(ti)*, *pokrè(nu)(ti)* (< *pokrét(nu)(ti)*) > *pòkret(a)(ti)* i *pògi(nu)(ti)* (< *pògib(nu)(ti)*) > *pogíb(a)(ti)*.
223. U glagola tipa *uskòčiti*, *umòčiti* i *rastòčiti* suglasnik je *č* u alternaciji sa suglasnikom *k*: *uskòč(i)(ti)* > *uskák(a)(ti)*, *umòč(i)(ti)* < *umák(a)(ti)* i *rastòč(i)(ti)* > *rasták(a)(ti)*.
224. Pri tvorbi nesvršenoga glagola od glagola tipa *zàbrinuti* *n* se odvaja i (jotacijom) mijenja u *nj*: *zàbrin(u)(ti)* > *zabrinj(áva)(ti)*. U skladu s time suglasnički se skup *sn* mijenja u *šnj*: *zgušn(u)(ti)* > *zgušnj(áva)(ti)*. (*Zgušnjávati* može glasiti i *zguščívati* – prema modelu *zgušt(nu)(ti)* + *jiva(ti)* > *zgušč(íva)(ti)*.)
225. S njima se dakle (sa *n* i *sn*) događa ono što se događa sa *n* i *sn* kad *n* pripada korijenskomu morfemu: *razvòdn(i)(ti)* > *razvodnj(áva)(ti)* i *zakàsni(i)(ti)* > *zakašnj(áva)(ti)*.
226. Specifične promjene doživljavaju glagoli prve vrste, posebno u svome korijenskom morfemu. U njima ispred nastavka *-ti* suglasnici *d* i *t* postaju *s*: *krad+*Ø+*ti* > *kràsti* i norm. *plet+*Ø+*ti* > *plèsti*, *b – ps*: *greb+*Ø+*ti* > *grèpsti*, a *k + t*, *g + t* i *h + t – č*: *rek+*Ø+*ti* > *rèči*, *mog+*Ø+*ti* > *mòći* i *vrh+*Ø+*ti* > *vřči*. To se događa i sa *d + t* u glagola *íci* (< *id+*Ø+*ti*). U glagola tipa *ràsti* ispred nastavka *-ti* suglasnik *t* ispada: *rast+*Ø+*ti* > *ràsti*.
227. Pri tvorbi nesvršenih oblika glagola od svršenih u glagola prve vrste najčešće sudjeluje sufiksalni morfem *-(j)a-* (vrlo rijetko sufiksalmi morfemi *-(j)ava-* i *-(j)iva-*). Taj morfem utječe na ove promjene korijenskoga morfema:
1. dugo *ē* postaje *im* ili *inj*: (*sà*)žē(Ø)(*ti*) > (*sà*)žim(*a*)(*ti*) i (*pò*)čē(Ø)(*ti*) > (*pò*)činj(*a*)(*ti*);
 2. kratko *e* u glagola tipa *sàzreti* postaje *ije*: (*sà*)zre(Ø)(*ti*) > (*sa*)zrijév(*v*)(*a*)(*ti*) (*v* je tu međusamoglasničko);
 3. dugo *ē* u glagola tipa *zàklēti* postaje *inj*: (*zà*)klē(Ø)(*ti*) > (*zà*)klinj(*a*)(*ti*);
 4. *va* u glagola tipa *sàzvati* postaje *iv*: (*sà*)zva(Ø)(*ti*) > (*sa*)zív(*a*)(*ti*);
 5. *sla* u glagola tipa *slāti* postaje *šilj*: (*pò*)sla(Ø)(*ti*) > (*po*)šilj(*a*)(*ti*);
 6. *ra* u glagola tipa *sàbrati* postaje *ir*: (*sà*)bra(Ø)(*ti*) > (*sà*)bir(*a*)(*ti*);
 7. *r* u glagola tipa *sàtrti* postaje *ir*: (*sà*)tr(Ø)(*ti*) > (*sà*)tir(*a*)(*ti*);
 8. *rijē* u glagola tipa *ùmrijēti* postaje *ir*: (*ù*)mrijē(Ø)(*ti*) > (*ù*)mir(*a*)(*ti*), (*prò*)drijē(Ø)(*ti*) > (*prò*)dir(*a*)(*ti*);
 9. *ū* u glagola tipa *pòsūti* postaje *ip*: (*pò*)sū(Ø)(*ti*) > (*pò*)sip(*a*)(*ti*);
 10. *o* u glagola tipa *pòmoći* postaje *a*: (*pò*)mog(Ø)(*ti*) > (*po*)mág(*a*)(*ti*).

GLAGOLSKI VID I PROMJENE KOJE IZAZIVA

Suf. morf.	Svršeni	Nesvršeni					
	-i- / -je- / -Ø- / -je- / -nu- -a-	-āva-	-īva-	-ja-	-jāva-	-jīva-	
	preporuč-i-ti	preporuč-a-ti					
	prouč-i-ti	prouč-āva-ti					
	uključ-i-ti		uključ-īva-ti				
	sukòb-i-ti				sukoblj-āva-ti		
	prisporòb-i-ti			prisporòb-lj-a-ti			
	udùb-i-ti					udublj-īva-ti	
	prèdvid-je-ti			predviđ-a-ti			
	prilagòd-i-ti				prilagođ-āva-ti		
	ugràd-i-ti					ugrađ-īva-ti	
	zašaráf-i-ti					zašaraf-lj-īva-ti	
	pomòl-i-ti			pomálj-a-ti			
	isèl-i-ti				iselj-āva-ti		
	ostàkl-i-ti					ostaklj-īva-ti	
	pripitòm-i-ti				pripitomlj-āva-ti		
	namám-i-ti					namamlj-īva-ti	
	začín-i-ti			začinj-a-ti			
	usìtn-i-ti				usitnj-āva-ti		
	zastrán-i-ti					zastranj-īva-ti	
	skùp-i-ti			skúplj-a-ti			
	začèp-i-ti				začep-lj-āva-ti		
	ishláp-i-ti					ishlap-lj-īva-ti	
	oglás-i-ti				oglaš-āva-ti		

Suf. morf.	Svršeni	Nesvršeni					
	-i- / -je- / -Ø- / -je- / -nu- -a-	-āva-	-īva-	-ja-	-jāva-	-jīva-	
	oglás-i-ti					oglaš-īva-ti	
	obrát-i-ti se			òbać-a-ti se			
	razgòlit-i-ti se				razgolic-āva-ti se		
	zàpamt-i-ti					zapamć-īva-ti	
	pòzdrav-i-ti			pòzdravlj-a-ti			
	iskrív-i-ti				iskrivlj-āva-ti		
	ugláv-i-ti					uglavlj-īva-ti	
	òpaz-i-ti			opáz-a-ti			
	súz-i-ti				suž-āva-ti		
	zaraz-i-ti se					zaraž-īva-ti se	
	izmisl-i-ti			izmíšlj-a-ti			
	zapòsl-i-ti se				zapošlj-āva-ti se		
	isprázn-i-ti				ispražnj-āva-ti		
	isprázn-i-ti					ispražnj-īva-ti	
	ukřst-i-ti			ukřšt-a-ti			
	upropást-i-ti				upropašt-āva-ti		
	premòst-i-ti					premošć-īva-ti	
	slòm-i-ti	slám-a-ti					
	poròd-i-ti			poráď-a-ti			
	uròn-i-ti			uránj-a-ti			
	prègled-a-ti	pregléd-a-ti					
	istak-Ø-ći/isták-mu-ti	istic-a-ti					
	izrek-Ø-ti	izríc-a-ti					

	Svršeni		Nesvršeni				
Suf. morf.	-i / -je- / -Ø- / -je- / -nu-	-a-	-āva-	-īva-	-ja-	-jāva-	-jīva-
	<i>istek-Ø-ti</i>	<i>istjec-a-ti</i>					
	<i>prèsjek-Ø-ti</i>	<i>presijéc-a-ti</i>					
	<i>sprèg-Ø-ti/sprég-nu-ti</i>	<i>spréz-a-ti</i>					
	<i>primijén-i-ti</i>						<i>primjenj-iva-ti</i>
	<i>onesvijést-i-ti</i>						<i>onesvješć-iva-ti</i>
	<i>uklijést-i-ti</i>						<i>uklješč-iva-ti</i>
	<i>ucijén-i-ti</i>						<i>ucjenj-iva-ti</i>
	<i>nalijép-i-ti</i>						<i>naljeplj-iva-ti</i>
	<i>odijél-i-ti</i>						<i>odjelj-iva-ti</i>
	<i>užlijéb-i-ti</i>						<i>užljeblj-iva-ti</i>
	<i>potkrijép-i-ti</i>						<i>potkreplj-iva-ti / potkrjeplj-iva-ti</i>
	<i>zaprijéč-i-ti</i>						<i>zapreč-iva-ti /zaprječ-iva-ti</i>
	<i>nàdje-Ø-ti/nàdje-nu-ti</i>	<i>nadijé-va-ti</i>					
	<i>razùmje-Ø-ti</i>	<i>razumijév-a-ti</i>					
	<i>pròhtje-Ø-ti</i>	<i>prohtijév-a-ti</i>					
	<i>zàstar-je-ti</i>	<i>zastar-ijéva-ti</i>					
	<i>sagòr-je-ti</i>	<i>sagor-ijéva-ti</i>					
	<i>polèt-je-ti</i>	<i>polijét-a-ti</i>					
	<i>pròli-Ø-ti</i>	<i>prolijév-a-ti</i>					
	<i>pòleg-Ø-ti</i>	<i>polijég-a-ti</i>					
	<i>prèki(d)-nu-ti</i>	<i>prekid-a-ti</i>					

	Svršeni		Nesvršeni				
Suf. morf.	-i / -je- / -Ø- / -je- / -nu-	-a-	-āva-	-īva-	-ja-	-jāva-	-jīva-
	<i>pokrét(nu)-ti</i>	<i>pòkret-a-ti</i>					
	<i>pògi(b)-nu-ti</i>	<i>pogíb-a-ti</i>					
	<i>uskòč-i-ti</i>	<i>uskák-a-ti</i>					
	<i>zàbri-n(u)-ti se</i>	<i>zabrinj-áva-ti se</i>					
	<i>sàžē-Ø-ti</i>	<i>sàžim-a-ti</i>					
	<i>sàzre-Ø-ti</i>	<i>sazrijé-va-ti</i>					
	<i>zàklē-Ø-ti</i>	<i>zàklinj-a-ti</i>					
	<i>sàzva-Ø-ti</i>	<i>sazív-a-ti</i>					
	<i>pòsla-Ø-ti</i>	<i>pošílj-a-ti</i>					
	<i>prèbra-Ø-ti</i>	<i>prèbir-a-ti</i>					
	<i>sàtr-Ø-ti</i>	<i>sàtir-a-ti</i>					
	<i>ùmrije-Ø-ti</i>	<i>ùmir-a-ti</i>					
	<i>pròdrije-Ø-ti</i>	<i>pròdir-a-ti</i>					
	<i>pòsū-Ø-ti</i>	<i>pòsip-a-ti</i>					
	<i>pòmog-Ø-ti</i>	<i>pomág-a-ti</i>					

Vidskoznačenjske faze

228. Nesvršeni glagoli imaju nasuprot sebi svršene glagole i, obrnuto, svršeni glagoli – nesvršene glagole. Svršeni se glagoli tvore od nesvršenih glagola prefiksanim morfemima, a nesvršeni glagoli od svršenih glagola sufiksanim morfemima.
229. U tome smislu postoje tri faze. U prvoj su fazi nesvršeni glagoli, u drugoj svršeni glagoli (stvoreni od nesvršenih glagola prefiksanim morfemima), a u trećoj nesvršeni glagoli (stvoreni od svršenih glagola sufiksanim morfemima). Usp.: (1) *sjěci* > (2) *prěsjeći* > (3) *presijěcati*, (1) *bđsti* > (2) *pròbosti* > (3) *probádati*, (1) *mòčiti* > (2) *namòčiti* > (3) *namákati*, (1) *kòpati* > (2) *okòpati* > (3) *okopávati*, (1) *štítiti* > (2) *zaštítiti* > (3) *zaštićívati*, (1) *trijěbiti* > (2) *istrijěbiti* > (3) *istrebljívati*, (1) *lijěpiti* > (2) *nalijěpiti* > (3) *naljepljívati* itd. (Pravopis dopušta i oblik *istrjebljívati*.)
230. Ponekad se u prvoj fazi ne nalazi nesvršeni, nego svršeni glagol. Usp.: (1) *rěci* > (2) *izreći* > (3) *izricati*, (1) *úzěti* > (2) *odúzěti* > (3) *odúzimati*, (1) *đići* > (2) *pòđići* > (3) *pòdzizati* itd.

Glagolskovidska značenja

231. Sufiksi i prefiksi pribavljaju glagolima specifična značenja. Ta značenja zovu se **glagolskovidska značenja**. Neka od njih pretpostavljaju jednu, a neka tri glagolskovidske faze (prvu, drugu i treću). Prvu fazu predstavljaju nesvršeni, drugu svršeni (stvoreni od nesvršenih prefiksanim morfemima) i treću nesvršeni glagoli (izvedeni od svršenih sufiksanim morfemima *-(j)a-*, *-(j)ava-* i *-(j)iva-*). Usp.: (1) *bđsti* > (2) *pròbosti* > (3) *probádati*, (1) *misliti* > (2) *ràzmisliti* > (3) *razmišljati*, (1) *òrati* > (2) *preòrati* > (3) *preorávati*, (1) *misliti* > (2) *òsmisliti* > (3) *osmišljávati*, (1) *pisati* > (2) *ispisati* > (3) *ispisívati*, (1) *štítiti* > (2) *zaštítiti* > (3) *zaštićívati*.
232. Ima glagola koji se u trećoj fazi mogu tvoriti dvama i trima sufiksanim morfemima. Usp.: (1) *kòpati* > (2) *okòpati* > (3) *okápati* i (1) *kòpati* > (2) *okòpati* > (3) *okopávati*, (1) *čistiti* > (2) *pòčistiti* > (3) *počišćati*, *počišćávati* i *počišćívati*. Ponekad nema glagola u prvoj fazi, npr. (1) (...) > (2) *navijěstiti* > (3) *navijěštati*, *navjěštávati* i *navjěšćívati*.
233. Prvu fazu mogu predstavljati i svršeni glagoli. Usp.: (1) *kázati* > (2) *iskázati* > (3) *iskazívati*, (1) *rěci* > (2) *pòreći* > (3) *poricati*, (1) *đići* > (2) *pòđići* > (3) *pòdzizati*.
234. Evo tih glagolskovidskih značenja:
1. **Sativno značenje**. Ono se izriče sativnim glagolima. To su glagoli kojima se izriče dosta radnje (lat. *satis* = *dosta*). Tvore se prefiksima *na-* i *iz-*

i povratnom česticom *se*. Takvi glagoli mogu pripadati drugoj i trećoj glagolskovidskoj fazi: *nàjesti se* – *najédati se*, *nàpiti se* – *napijati se*, *izmòriti se* – *izmárati se* itd.

2. **Intenzivno značenje**. Ono se izriče intenzivnim glagolima (lat. *intendere* = *napeti*, *napregnuti*). To su glagoli kojima se izriče radnja do vrhunca volje subjekta. Najčešće se tvore prefiksima *raz-*, *uz-* i *za-* i povratnom česticom *se*. Takvi glagoli mogu pripadati drugoj i trećoj glagolskovidskoj fazi: *razljútiti se* – *razljučívati se*, *uzbúđiti se* – *uzbuđívati se*, *zaljubiti se* – *zaljubljívati se* itd.
3. **Inkoativno značenje**. Ono se izriče inkoativnim glagolima (lat. *inchoare* = *započinjati*). To su glagoli kojima se izriče početni dio radnje. Tvore se prefiksima *po-* i *za-*. Takvi glagoli mogu pripadati drugoj i trećoj glagolskovidskoj fazi: *polětjeti* – *polijétati*, *zaròniti* – *zaránjati* itd.
4. **Finitivno značenje**. Ono se izriče finitivnim glagolima (lat. *finis* = *kraj*, *završetak*). To su glagoli kojima se izriče završni dio radnje. Tvore se sufiksom *do-*. Takvi glagoli mogu pripadati drugoj i trećoj glagolskovidskoj fazi: *doráditi* – *dorađívati*, *dovršiti* – *dovršávati* itd.
5. **Deminutivno značenje**. Ono se izriče deminutivnim glagolima (lat. *deminuere* = *umanjivati*). To su glagoli kojima se izriče radnja manja od obične. Tvore se prefiksima *po-* i *pro-* te sufiksima *-uc-*, *-uck-*, *-ck-*, *-k-*, *-(j)ak-*, *-uš-*, *-ušk-* i dr. Glagoli s prefiksima mogu pripadati drugoj i trećoj glagolskovidskoj fazi: *poigrati se* – *poigrávati se*, *prošétati* – *prošétávati* itd. Sa sufiksima su jednoglagolskovidski: *svjetlúcati*, *pjevúckati*, *grčckati* (s ispadnutim *z*), *ljúljkati*, *bacàkati se*, *moljàkati*, *pjevúšiti*, *ljuljùškati se* i dr. Glagoli *pjevúcnuti* (iz raspodjele *ckn k* ispada), *ljúljnuti* (iz raspodjele *ljkn k* ispada) i njima slični pokazuju da i takvi glagoli mogu podlijegati glagolskovidskim promjenama.
6. **Augmentativno značenje** (lat. *augere* = *povećati*). Ono se izriče augmentativnim glagolima. To su glagoli kojima se izriče previše radnje. Tvore se prefiksom *pre-*. Takvi glagoli mogu pripadati drugoj i trećoj glagolskovidskoj fazi: *prějesti se* – *prejédati se*, *presòliti* – *presoljávati*, *prezàsiti se* – *prezasićívati se* itd.
7. **Pejorativno značenje**. Ono se izriče pejorativnim glagolima (lat. *peior* = *gori*). To su glagoli kojima se izriče radnja s nijansom pogrdnosti. Tvore se sufiksima *-ek-*, *-car-* i *-kar-*. Usp.: *pružěknuti se*, *vucàrati se*, *piskàrati* itd.
8. **Majorativno značenje**. Ono se izriče majorativnim glagolima (lat. *maior* = *veći*). To su glagoli kojima se izriče radnja veća od druge. Tvore se prefiksom *nad-*. Takvi glagoli mogu pripadati drugoj i trećoj glagolskovidskoj fazi: *nadjáčati* – *nadjáčávati*, *nadvládati* – *nadvládávati*, *nadmúđriti* – *nadmúđrívati* itd.

9. **Totivno značenje.** Ono se izriče totivnim glagolima (lat. *totus* = *sav*). To su glagoli kojima se izriče sva radnja (od početka do kraja). Svi su svršeni, što znači da pripadaju drugoj glagolskovidskoj fazi. Tvore se prefiksima: *iz-* (*izgráditi*), *po-* (*posprémiti*), *o-* (*òbaviti*), *na-* (*namámiti*), *s-* (*svršiti*) itd.
10. **Durativno značenje.** Ono se izriče durativnim glagolima (lat. *durabilis* = *trajan*). To su glagoli kojima se izriče radnja što traje (neprekidno). Svi su nesvršeni, što znači da pripadaju prvoj i trećoj glagolskovidskoj fazi. Oni koji se tvore od prefiguriranih nesvršenih glagola tvore se sufiksima *-(j)a-*, *-(j)ava-* i *-(j)iva-*: *misliti – izmišljati*, *gráditi – izgrađivati*, *písati – ispisívati* itd.
11. **Distributivno značenje.** Ono se izriče distributivnim glagolima (lat. *distribuere* = *raspodijeliti*). To su glagoli kojima se izriče raspodjela radnje. Tvore se prefiksima *po-*, *poiz-* i *iz-* koji se dodaju već prefiguriranim glagolima. Pritom ne mijenjaju njihov vid. Usp.: *porázmjestiti – porazmjéstati*, *porazdíjéliti – porazdjeljívati*, *posprémiti – posprémati*, *poiskákati – poiskakívati* ili *ispoiskakívati*.

Glagolski oblici

235. Glagolski se oblici dijele na **jednostavne** i **složene**. Jednostavni su glagolski oblici oni koji se tvore od jednoga glagola, a složeni oni koji se tvore od dvaju ili triju glagola, od kojih su drugi i treći pomoćni. Pomoćni su glagoli *bíti* i *htjèti*.
236. Jednostavni su glagolski oblici: **prezent**, **imperpekt**, **eorist**, **imperativ**, **glagolski pridjev radni**, **glagolski pridjev trpni**, **optativ**, **glagolski prilog sadašnji** i **glagolski prilog prošli**. Složeni su glagolski oblici: **perfekt**, **pluskvamperfekt**, **futur prvi**, **futur drugi**, **kondicional prvi** i **kondicional drugi**.
237. Neki se glagolski oblici tvore od nesvršenih, a neki od svršenih glagola.

Infinitiv

238. Infinitiv je glagolski oblik kojim se izražava radnja, stanje ili zbivanje, a da se pritom njime ne upućuje na lice i broj.
239. Infinitiv ima nastavak *-ti*: *písa-ti*. Takav nastavak imaju i glagoli na *-ći*, što je u njima *ć* nastalo stapanjem *k* i *t* (u glagola tipa *rèći*), *g* i *t* (u glagola tipa *lèći*) i negovih

240. Dio infinitiva ispred nastavka *-ti* naziva se **infinitivna osnova**. Ona se sastoji od korijenskog i sufiksalnog morfema. Sufiksalni su morfemi infinitivne osnove: *-Ø-*, *-a-*, *-i-*, *-je-*, *-nu-*, *-ava-*, *-iva-*, *-ova-* i *-eva-*: (*prò*)-**pad-Ø**-(*ti*), (*pro*)-**ùč-i**-(*ti*), (*prò*)-**pad-a**-(*ti*), (*is*)-**tàk-nu**-(*ti*), (*pro*)-**uč-áva**-(*ti*), (*na*)-**ruč-íva**-(*ti*), **kup-òva**-(*ti*), **kralj-èva**-(*ti*) i sl. Morfemi *-a-*, *-ava-* i *-iva-* mogu glasiti i *-ja-*, *-java-* i *-jiva-*. Tada *j* u njima izaziva jotaciju prethodnih suglasnika: (*pred*)-**viđ-a**-(*ti*) (prema (*prèd*)-**vid-je**-(*ti*)), (*o*)-**gláš-áva**-(*ti*) (prema (*o*)-**glás-i**-(*ti*)) i (*is*)-**pláč-íva**-(*ti*) (prema (*is*)-**plát-i**-(*ti*)).

Glagolsko vrijeme i glagolski način

241. Glagolskim se vremenom izražava vrijeme kada se glagolska radnja događa, a glagolskim načinom način na koji se glagolska radnja događa.
242. Glagolska se vremena izražavaju prezentom, imperpektom, aoristom, imperpektom, pluskvamperfektom, futurom prvim i futurom drugim, a glagolski načini – imperativom, optativom, kondicionalom prvim i kondicionalom drugim.
243. Glagolska su vremena **glagolska sadašnjost**, **glagolska prošlost** i **glagolska budućnost**.

Prezent

244. Prezent je glagolski oblik kojim se izražava glagolska sadašnjost. Tvori se od prezentske osnove i prezentskoga nastavka (i svršenih i nesvršenih glagola). Prezentsku osnovu čini **korijenski** i **sufiksalni morfem**.
245. Sufiksalni su morfemi prezentske osnove *-ē-*, *-ī-*, *-ā-* i *-jē-*. Sufiksalni morfem prezentske osnove *-ē-* imaju glagoli prve i druge vrste, sufiksalni morfem prezentske osnove *-ī-* glagoli četvrte vrste, sufiksalni morfem prezentske osnove *-ā-* glagoli pete vrste, a sufiksalni morfem *-jē-* glagoli treće i šeste vrste.
246. Prezentski su nastavci *-m* (za prvo lice jednine), *-š* (za drugo lice jednine), *-Ø* (za treće lice jednine), *-mo* (za prvo lice množine), *-te* (za drugo lice množine) i *-ē* ili *-ū* (za treće lice množine). (Nastavak *-ē* za treće lice množine imaju glagoli četvrte, a nastavak *-ū* glagoli prve, druge, treće, pete i šeste vrste.)
247. U prvome razredu treće vrste suglasnik se *j* sufiksalnoga morfema *-jē-* stapa sa završnim suglasnicima korijenskoga morfema *b*, *c*, *d*, *g*, *h*, *k*, *m*, *p*, *s*, *t*, *v* i *z* u *hli*, *č*, *đ*, *ž*, *š*, *ć*, *mlj*, *plj*, *š*, *ć*, *vlj* i *ž*: *zòb-a-ti* – *zòb-jē-m* > *zòblj-ē-m*,